

D ů v o d y :

Dovolací stížnosti nelze upříti oprávnění, neboť napadené usnesení zřejmě odporuje zákonu. Akciová společnost jest podle čl. 213 obch. zák. samostatnou právnickou osobou, která může býti podmětem práv a povinností právě tak jako osoba fysická a může proto také býti členem veřejné obchodní společnosti. Údajem stanov o předmětu podniku (čl. 209 čís. 2, 210 čís. 3 obch. zák. a § 23 akciového regulativu) určuje se jen obor podniku, na nějž jest omezena působnost akciové společnosti a jehož překročení by mohlo vésti k opatřením správních úřadů, netýká se však právních jednání, jimiž chce akciová společnost dosíci svého účelu. V tomto směru není akciová společnost nijak omezená a nesejde proto na tom, že není uvedeno v jejích stanovách, že se smí účastniti také na jiných podnicích. Ovšem, že se bude moci účastniti jen na podnicích spadajících do oboru statutárního předmětu podniku. Řešení pochybností o živnostenském oprávnění se snad vyskytnuvších lze však ponechat správním úřadům, jichž dozoru podléhají akciové společnosti podle spolkového patentu. Dovolací stížnosti bylo proto vyhověti a uznati, jak se stalo.

Čís. 10545.

Podle § 31 (1) čís. 1 a 2 konk. ř. lze odporovati i odevzdání prodané věci, ač-li nejde o případ § 34 konk. ř.

(Rozh. ze dne 17. února 1931, Rv I 25/30.)

Žalovaný koupil v březnu nebo dubnu 1926 od Jaroslava M-a benzinový motor, jenž mu byl prodatelem v září nebo říjnu 1926 odevzdán. Na jmění Jaroslava M-a byl dne 17. února 1927 vyhlášen úpadek. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se správce úpadkové podstaty Jaroslava M-a, by bylo uznáno právem, že odevzdání motoru, koupeného žalovaným od úpadce, jest proti úpadkovým věřitelům bezúčinným a že žalovaný jest povinen vrátiti motor do úpadkové podstaty ve stavu, v němž ho převzal od úpadce. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y :

Podle odvolacího návrhu žádal žalobce, aby změnou rozsudku soudu první stolice bylo vyhověno žalobě, pokud se domáhá výroku, že se proti úpadkovým věřitelům prohlašuje za bezúčinnou realizace trhu — prý v březnu nebo v dubnu 1926 ohledně benzinového motoru 8 HP mezi žalovaným a úpadcem Jaroslav M-em uzavřeného — provedená v září nebo v říjnu téhož roku odevzdáním motoru žalovanému do vlastnictví a jeho převzetím se strany žalovaného od úpadce. Jest zřejmo, že tím byla žalobní prosba omezena na plnění z kupní smlouvy výše zmí-

něné, na právní úkon, jímž byl prodaný motor žalovanému úpadcem odevzdán a jím od úpadce převzat. Nemusel se tudíž odvolací soud a neměl se ani obíratí otázkou, zda odporovatelnou podle § 28 čís. 1 až 3, 30 (1) čís. 2, pokud se týče 31 (1) čís. 1 a 2 konk. ř. byla sama trhov^á smlouva, ujednaná v březnu nebo v dubnu 1926, an v tomto směru rozsudek prvního soudu podle toho, co výše uvedeno, nebyl napaden. Pochybený jest však právní názor odvolacího soudu, že odevzdání prodaného benzinového motoru nelze podřaditi pod ustanovení § 31 (1) čís. 1 a 2 konk. ř., protože nebylo zvláštním právním úkonem, nýbrž jen faktickým plněním smlouvy, neboť lze podle § 31 konk. ř. odporovati za ostatních podmínek tam uvedených zejména i veškerým právním úkonům úpadce s osobami jemu blízkými, která zkracují věřitele, leda že jim nebylo aniž musilo býti známo, že jest úpadce nezpůsobilým platiti, nebo že byl podán návrh na vyhlášení úpadku (§ 31 (1) čís. 1 druhý případ), a tedy i odevzdání koupené věci, jímž kupitel zpravidla teprve nabývá k ní vlastnictví (§ 425 obč. zák.), a jest toto oprávnění ustanovením § 34 konk. ř. omezeno jen potud, že plněním z jednotlivých prodejů movitých věcí v živnostenském podniku úpadcově, o což tu zřejmě nejde, lze odporovati jen za podmínek § 28 (1) čís. 1—3 konk. ř. (srovnej k tomu i Lehmanův komentář k úpadkovému řádu, Vídeň 1916, u § 34, str. 299, a Bartsch-Pollak, Konkursordnung, Vídeň-Lipsko 1927, u § 34, str. 268). Že úpadce byl nezpůsobilým platiti v čase odevzdání motoru, nebylo v první stolici sporno, bylo však zjištěno, že se úpadce stal zetěm žalovaného dne 16. června 1926, že se odevzdání motoru stalo v září nebo v říjnu 1926, tedy v době, kdy žalovaný již byl osobou úpadci blízkou (§ 32 konk. ř.), a není ani pochybnosti, že odevzdáním motoru byli zkráceni úpadcovi věřitelé, uváží-li se, že by jinak, bez tohoto odevzdání motor byl zůstal úpadcovým vlastnictvím a žalovaný by měl jen konkursní pohledávku na vrácení již zaplacené kupní ceny, která by jako každá jiná konkursní pohledávka v úpadku byla uspokojena jen příslušnou kvotou. Mohl tedy žalovaný čeliti žalobě jen důkazem, že mu ani v době, kdy úpadce trhovou smlouvu plnil a žalovanému motor odevzdal, nebylo pokud se týče nemusilo býti známo, že jest úpadce nezpůsobilým platiti, nebo že byl podán návrh na vyhlášení úpadku, ale žalovaný tento důkaz ani nena-
stoupil. Tím jsou splněny veškeré podmínky pro odporování ve smyslu § 31 (1) čís. 1 druhý případ konk. ř., a bylo proto dovolání vyhověti, aniž bylo třeba zkoumati, zda opodstatněny jsou i ostatní důvody odporování žalobcem uplatňované a zda opodstatněna jest i výtk^a vadnosti odvolacího řízení, a podle § 39 (1) konk. ř. uznati právem, jak výše uvedeno.

Čís. 10546.

Byla-li žaloba vzhledem k pohledávkám namítaným k započtení zamítnuta, jest nepřípustné dovolání žalovaného, uplatňující jen, že se odvolací soud měl obíratí vzájemnými pohledávkami, namítanými v první řadě k započtení.

(Rozh. ze dne 17. února 1931, Rv I 300/30.)